

kell megoldani, hogy a kétezer éve eltévedt zsidóság hazát találjon. Az vezetett, hogy megvalósítsam a *becsületos, tisztességes kivándorlást*. A fasisztákkal bizonyos türelmi állapotot akartam teremteni. Azt akartam, hogy véget vessünk a kisebbségi sorsnak, mivel így minden 25-30 évben üldözik a zsidóságot.¹²⁷

Berend szerint ugyanez, a népe iránti törődés vezette arra is, hogy interjút adjon a *Harcnak*, és részt vegyen a razziában. A Népbíróság ezt nem fogadta el. Egy 1946. november 23-án nyilvánosságra hozott döntésben a vádirat két pontjában találták bűnösnek, és 10 évi börtönre ítélték.¹²⁸ Eltérő véleményt hangoztatott 1946. november 25-én dr. Gálfalvy István, az elnöklő hivatásos bíró, aki szerint a nyilasok Berend távollétében is kirabolták volna a zsidókat, s a jelenléte valószínűleg meggátolta őket abban, hogy erőszakhoz folyamodjanak áldozataikkal szemben. Nézete szerint Berend bűnül csak a *Harcnak* adott interjút lehet felróni, amiért csak egyévi börtön járt volna neki.¹²⁹

Röviddel az ítélet elhangzása után Berend több fellebbezést adott be a Népbíróságok Országos Tanácsához (NOT), s ezekben az alsóbb szintű bíróság döntésének megváltoztatását kérte.¹³⁰ A NOT dr. Szabó Zoltán elnökletével összeült grémiuma egyetértett a fellebbezésben foglalt érvekkel. Az alsóbb fokú bíróság ítéletét abban a tekintetben helybenhagyták, hogy bűncselekmény hiányában a vádirat négy pontja tekintetében felmentették Berendet. A másik két vádpont tekintetében viszont a NOT megváltoztatta az ítéletet: bűncselekmények hiányában felmentette a vádlottat a háborús bűncselekmények és a népellenes bűncselekmények vádjára alól. 1947. április 11-i határozatában a NOT hangsúlyozta, hogy Berend cselekedetei általában segítettek a zsidókon, és kiemelte a budapesti gettóban 1944 és 1945 januárja folyamán tanúsított pozitív tetteit.¹³¹

Felmentése után Berend rövidesen az Egyesült Államokban telepedett le, ahol Albert B. Beltonra változtatta nevét. Csaknem kétéves vizsgálati fogság után történt felmentése nem vetett véget a megszállás előtti és alatt játszott állítólagos szerepe feletti vitának. Háború alatti cselekedeteire vonatkozó gyanúsítások és híresztelések töretlenül éltek tovább több évtizeden át, dacára a NOT döntésének, amelyet szintén eléggé szkeptikusan szemléltek.¹³² Akiknek segített – és jó néhányan valószínűleg az ő segítségével – köszönhették életben maradásukat az utolsó hónapokban –, azok továbbra is esküdtek rá, sokan mások viszont változatlanul kétségbe vonták háború alatti viselkedésének tisztességes voltát. Különösen keserűen és kritikusan értékelték Berendet a Zsidó Tanács korábbi vezetői és tisztségviselői, akiknek a legtöbbször, ismeretlen okból, nem idézték be tanúként a perben. Ennek talán az volt az oka, hogy a Tanács több tagját és tisztségviselőjét szintén jogi eljárásnak vetették alá, s